

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Stock Richárd kamarai jogtanácsos által képviselt felperes neve (....) felperesnek - a Trinn Ügyvédi Iroda (fél címe 4, ügyintéző: dr. Trinn Gábor ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2020. január 24. napján kelt 70.P...../2016/173. számú ítélete ellen a felperes 179. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.000.000 (Ötmillió) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az alperes jogelődje, az Országos Rádió és Televíziótestület (továbbiakban: ORTT) 2009. december 18-án pályázati felhívást tett közzé a Budapest 92,9 MHz körzeti rádiós műsorszolgáltatási jogosultság hasznosítására 2014. december 31. napjáig, de legfeljebb 7 éves időtartamra. A felperes a meghirdetett frekvenciára a pályázatát 2010. február 8-án benyújtotta, amelynek mellékleteként csatolta az összeférhetetlenségi nyilatkozatát, figyelemmel arra, hogy a pályázat benyújtásának időpontjában a Budapest 95,3 MHz körzeti rádiós műsorszolgáltatási jogosultsággal rendelkezett 2011. február 12. napjáig. Az alperes jogelődje a 92,9 MHz frekvenciára benyújtott pályázati ajánlatok közül a felperes ajánlatát fogadta el és a 720/2010. (IV.21.) számú határozatával nyertesnek hirdette ki, amelyről a felperest a 2010. április 22-én kelt levelében értesítette. Ebben felhívta a felperest, hogy haladéktalanul nyilatkozzon arról, hogy a rendelkezésére álló 45 munkanapon belül, azaz 2010. június 24-éig mely napon kívánja a Budapest 95,3 MHz jogosultság vonatkozásában a megszüntető szerződést, illetve a Budapest 92,9 MHz jogosultság megszerzésére irányuló szerződést megkötni. A felperes 2010. május 19-én kelt levelében arról tájékoztatta az ORTT-t, hogy készen áll a műsorszolgáltatási szerződés megkötésére és ennek érdekében elkészítette a 95,3 MHz frekvenciára vonatkozó műsorszolgáltatási szerződés megszüntetésére irányuló megállapodást a 2010. április 22-én kelt ajánlatával megegyező tartalommal. Az ORTT 2010. május 14-én határozatképtelenné vált, utolsó ülését május 5-én tartotta. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot az Országgyűlés hozta létre 2010. augusztus 11-én, annak egyik önálló szerve az ORTT jogutódjaként létrehozott Médiatanács, azaz az alperes 2010. október 11-én kezdte meg működését.
- [2] Az alperes a 2010. december 15-én kelt 770/2010. (XII.15.) számú határozatában a felperes ajánlatát elutasította azzal az indokolással, hogy az jogszabályba ütközik, mert a felperes korlátozó rendelkezés alá esik, illetve nem kötötte meg a 35 munkanapos határidőn belül a műsorszolgáltatási szerződést. A 771/2010. (XII.15.) számú határozatával a Budapest 92,9 MHz műsorszolgáltatási

jogosultság hasznosítására kiírt pályázati eljárást eredménytelennek nyilvánította.

- [3] A felperes az alperessel szemben pert indított, amelynek eredményeként a Fővárosi Törvényszék megismételt eljárásban hozott 7.G...../2012/9. sorszámú, 2012. november 14-én kelt ítéletében a peres felek között a műsorszolgáltatási szerződést létrehozta. A Fővárosi Ítélet tábla a 14.Gf...../2013/9. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét 2013. április 25-én helybenhagyta.
- [4] A felek 2014. február 13-án abban állapodtak meg, hogy a közöttük 2013. május 2-án a Budapest 95,3 MHz körzeti rádiós médiaszolgáltatási jogosultság tekintetében megkötött hatósági szerződést 2014. február 13. napján, a Budapest 92,9 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára irányuló hatósági szerződés megkötésének napján 24 órákor közös megegyezéssel megszüntetik. Ugyanezen a napon hatósági szerződés jött létre a Budapest 92,9 MHz körzeti rádiós műsorszolgáltatási szerződés átalakításával a médiaszolgáltatás közösségi médiaszolgáltatásként történő elismerésére.
- [5] A felperes frekvenciaügyeivel és az új szabályozással a magyar és a nemzetközi sajtó egyaránt kiemelten foglalkozott ebben az időben. A felek több alkalommal tartottak sajtótájékoztatót, adtak riportot és tettek nyilatkozatot.
- [6] A felperes keresetében 1.373.103.042 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Ezen belül 130.551.050 forint bruttó médiaszolgáltatási és frekvenciahasználati díj és az azokon felül megfizetett áfa összegek, 1.212.551.992 forint elmaradt vagyoni előny és annak késedelmi kamata, harmadrészt 30.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetése iránti igénygel élte. Előadta, hogy ezeket az összegeket 2010. november 20-ától 2014. február 13-áig fizette meg a Budapest 95,3 MHz frekvencia használatáért, amely az őt ért vagyoni kár. Az elmaradt vagyoni előnyt az alperes jogellenes magatartása következtében előállt bevételkiesésben jelölte meg, amely álláspontja szerint pontosan nem számítható ki, ezért azt általános kártérítés formájában kérte megítélni. Nem vagyoni kártérítés iránti kérelmét jóhírének az alperes által éveken át történő, folyamatos megsértésére alapította.
- [7] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.
- [8] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2.P...../2015/34. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét az ítéletben részletezett magatartásokkal, amelyért kötelezte az alperest 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, míg ezt meghaladóan a felperes valamennyi keresetét elutasította.
- [9] A Fővárosi Ítélet tábla a 8.Pf...../2016/6. számú jogerős részítéletében a felperes keresetét a jóhírnév sértés és az arra alapított nem vagyoni kártérítés, valamint a médiaszolgáltatási és frekvenciahasználati díjjal kapcsolatos vagyoni kártérítési igény tekintetében jogerősen elbírálta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 103.249.166 forintot és járulékait a médiaszolgáltatási és frekvenciadíjjal kapcsolatos kártérítési igényekre tekintettel, valamint nem vagyoni kártérítésként 5.000.000 forintot, helybenhagyva az elsőfokú ítélet jóhírnévsértő magatartásokkal kapcsolatos megállapításait. Hatályon kívül helyezte ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletének az 1.212.551.992 forint és járulékai elmaradt vagyoni előny megfizetésére irányuló kereseti kérelmet elbíráló részét és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.
- [10] A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a Pfv.IV...../2016/4. számú részítéletével a Fővárosi Ítélet tábla jogerős részítéletét nagyjából részben hatályban tartotta, a nem vagyoni kártérítésre

vonatkozó rendelkezések tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet hatályban tartotta, amelyben a törvényszék 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. Megállapította, hogy a felperes igazolta, hogy kár érte a 92,9 MHz ingyenes közszolgálati frekvencia használatának elmaradása miatt, ugyanis az alperes jogellenes döntései folytán a nyertes pályázata ellenére sem tudta ezt használni, hanem díjat kellett fizetnie a 95,3 MHz kereskedelmi frekvencia használatáért. A felperes vagyonában tehát értékcsökkenés következett be azzal okozati összefüggésben, hogy az alperes jogszabálysértő és felróható módon nem kötötte meg a felperessel az elnyert pályázat alapján a műsorszolgáltatási szerződést, illetve azt nem alakította át a jogszabályoknak megfelelően. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett kimentenie magát a felelősség alól, azonban az alperes a vétlenségét nem igazolta. Tényként állapította meg a Kúria, hogy a bíróság az alperes minden, üggyel kapcsolatos határozatát megsemmisítette, és a peradatok alapján azt is egyértelműnek találta, hogy az alperes az eljárása során felróható jogellenes magatartást tanúsított.

- [11] A megismételt eljárásban az alperes érdemi ellenkérelmében vitatta, hogy 92,9 MHz frekvenciával kapcsolatos pályáztatás és szerződéskötés kapcsán jogellenes, felróható magatartást tanúsított volna és ebben a körben álláspontja szerint nem áll fenn ítélt dolog. Állította, hogy az ideiglenes hatósági szerződések megkötésével nem okozott kárt, mely eljárások egyebekben a felperes kérelmére és kezdeményezésére indultak. E szerződések megkötésére az alperes nem volt köteles, mérlegelési jogkörében döntött úgy, hogy biztosítja a felperes számára az ideiglenes médiaszolgáltatási jogosultságot. Vitatta, hogy az ideiglenes műsorsugárással okozati összefüggésben a felperes károsodott volna, és tagadta az okozati összefüggés fennálltát, valamint vitatta a kereset összecszerúságát is. Sérelmezte, hogy az elmaradt hirdetési ár-bevételek kapcsán a felperes konkrétumokat nem adott elő és nem hivatkozott olyan konkrét szerződésre, amelyet az alperes magatartása miatt mondtak fel vagy amelynél az alperes magatartása következtében hiúsult meg a szerződéskötés. Álláspontja szerint annak ténye, hogy a felperes reklámbevételei esetlegesen elmaradtak a várakozásaitól a felperes gazdasági érdekkörébe tartozik, amelyben piaci események is szerepet játszhattak. Arra hivatkozott, hogy az általános kártérítés szabályainak alkalmazása kizárt, mert az elmaradt vagyoni előny összege szakértői úton pontosan kiszámítható.
- [12] A Fővárosi Törvényszék a - jelen eljárásban felülbírált - 70.P..../2016/173. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 belül fizessen meg az alperesnek 24.543.398 forint perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra 550.000 forint le nem rótt csatlakozó fellebbezési illetéket. Határozatát a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésére, 349. §-ának (1) bekezdésére, valamint a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésére alapította.
- [13] Pontos kereseti tényelőadás hiányában nem fogadta el, hogy az alperes a felperesi hirdetőkre jogellenes módon olyan kedvezőtlen kijelentéseket tett volna, amelyek alkalmasak voltak a hirdetők magatartásának befolyásolására, ezért akként foglalt állást, hogy az alperes kártérítési felelőssége ez okból nem áll fenn.
- [14] Utalva a Fővárosi Ítéltábla jogerős részítéletére a törvényszék megállapította, hogy az alperes azon magatartásának jogellenessége és felróhatósága, amely szerint 2010. november 20-tól 2013. április 25-ig nem kötötte meg a felperessel a sikeres pályázattal elnyert 92,9 MHz frekvenciára vonatkozó műsorszolgáltatási szerződést, majd 2013. április 25-ét követően méltányolható indok nélkül nem tett lépéseket a műsorszolgáltatási szerződés hatósági szerződéssé történő átalakítására, a jelen perben a Pp. 229. §-a alapján nem vitatható. Mindebből az következik a törvényszék álláspontja szerint, hogy az ideiglenes működéssel okozati összefüggésben állított károk tekintetében a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a felperes által bizonyítandó körülmények közül az alperesi jogellenes

és felróható magatartás már bizonyított, a felperesnek azonban ezen felül bizonyítania kell a magatartás és a kár közötti okozati összefüggést, valamint a kár összegét is.

- [15] Az elsőfokú bíróság elfogadta, hogy arra vonatkozóan, hogy jogellenes magatartás hiányában milyen lett volna a károsult helyzete, azaz mennyi lett volna a felperes árbevétele 2011-2013 között csak becslés készíthető, arra értelemszerűen tényadat nem áll rendelkezésre. Ennek következtében a törvényszék egyetértett azzal, hogy e helyzetre az általános kártérítés szabályai alkalmazandók. Utalt ugyanakkor a Kúria PK.49. számú állásfoglalására, amely szerint ilyen esetben sem elegendő egy általános jellegű becsléssel megállapítani a kár összegét, hanem a valós múltbeli adatokból kiindulva, a formális logika szabályait betartva kell egy olyan becslést végezni, amelynek eredménye nagy valószínűséggel tükrözi, hogy jogsértés hiányában milyen helyzet állt volna fenn. A felperes bizonyította, hogy főszolgáltatása rádiós műsorsugárzás, árbevételének túlnyomó része pedig az ezen műsorfolyamban hirdető személyektől származó kereskedelmi hirdetési árbevétel. Kárként azt jelölte meg, hogy e kereskedelmi árbevételét negatívan befolyásolta, hogy huzamosabb ideig csak ideiglenes engedélyekkel működött és ezért a hirdetők bizonytalanok érezték piaci helyzetét, másrészt a tipikusan éves, vagy legalábbis több hónapos kampányokban gondolkodó hirdetőknél nem volt megfelelő egy olyan rádió, amely hosszabb időszakra nem tudta garantálni a hirdetések megjelenését.
- [16] A törvényszék nem értett egyet az alperessel abban, hogy veszteséges cég esetén fogalmilag kizárt elmaradt vagyoni előny érvényesítése. Értelmezve a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdésében megfogalmazott elmaradt vagyoni előny fogalmát arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem csak nyereség, hanem kevesebb veszteség is lehet vagyoni előny.
- [17] Külön szakértelem nélkül megállapíthatónak látta, hogy nem helyes a felperes kiindulópontja, amely szerint kizárólag a saját korábbi, 2006 és 2010 közötti árbevétele bázisán számította ki a 2011-2013 közötti elmaradt haszon összegét. Ez a számítási mód az elsőfokú bíróság álláspontja szerint csak akkor lenne helyes, amennyiben azt lehetne megállapítani, hogy a felperes ugyanolyan piaci és nem piaci körülmények között tevékenykedett 2006 és 2010 között, mint 2011 és 2013 között. Szakértői vizsgálat nélkül is nyilvánvalónak látta, hogy ez lehetetlen, ezért a felperes számítási módja módszertanilag hibás. A törvényszék jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes árbevétele 2010-re már lényegesen azon összeg alá - 2006-os és 2008-as árbevételének a felére - csökkent, amelyhez viszonyítva megfogalmazta a 2011-2013 évi elvárt árbevételét. Utalt a felperes más eljárásban csatolt, 2009. március 5-én kelt műsorszolgáltatási díj-csökkentés iránt benyújtott kérelmére, amelyben a felperes maga hivatkozott arra, hogy 2009-re gazdaságilag nehezebb helyzetbe került, mint korábbi indulásakor volt, mert egyrészt több konkurens rádiócsatorna jelent meg, másrészt a 2008-as válság hatására 2009-ben a cégek reklámköltségi hajlandósága jelentősen visszaesett, ráadásul a felperes, mint regionális rádió amúgy is kevésbé preferált médiumnak minősült. Mindez szintén alátámasztja az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azt, hogy nem lehet a felperes 2011-2013 közötti elmaradt árbevételének alapjául tekinteni a 2006-2008-ban elért - az ismertetett hatások előtti - jelentősebb eredményt.
- [18] Mindezek alapján a törvényszék akként foglalt állást, hogy az elmaradt haszon-számítás kiinduló pontja nem a 2006-2010-es évek átlaga, hanem legfeljebb a 2010-es év valós árbevétele lehet, és a perben az általános kártérítés szabályai szerinti becslés során azt kell vizsgálni, hogy ezen árbevételét a piaci és egyéb körülmények alapján jogsértés hiányában a felperes növelhette volna-e vagy sem. Ennek során értékelni kell a felperes szempontjából releváns rádiós piacon érvényesülő gazdasági hatásokat is. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy ezen álláspontjával gyakorlatilag egyező véleményt fogalmazott meg a perben kirendelt M. Kft. pénzügyi adó-, járulék és

könyvszakértő a 35. sorszám alatti véleményében. Ugyanakkor nyilvánvalóan téves megállapítást tartalmaz erről az A. Kft. médiapiaci szakértő 97. sorszámú szakvéleménye. A törvényszék a bizonyítási teherről történő kötelező tájékoztatás körében felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a számítási módszer összetettebb a keresetben szereplőnél, ennek ellenére a felperes nem tartotta szükségesnek, hogy a metodikán változtasson.

- [19] Az elsőfokú bíróság utalt a Pp. 3. §-ának (2) bekezdésére és 215. §-ára, melyből következően álláspontja szerint nem csak a felperes kereseti kérelméhez van kötve, hanem a keresetet nem is ítélteti meg a felperes által előadottaktól teljesen eltérő ténybeli alapon és jogi érvelés alapján. A perbeli esetben azonban a felperes számítási módja következtében számos olyan egyéb körülményt figyelembe kellett volna venni és értékelni, amelyekről a felperes semmilyen perbeli állítást nem tett. Annak ténye, hogy a felperes általánosságban szakértői bizonyítást indítványozott a kár kiszámítására, nem pótolja a kárszámításra vonatkozó felperesi tényelőadást a törvényszék álláspontja szerint. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a kár összezszerűsége nem bizonyított, mivel a felperes által állított ténybeli alapon a kár összege bizonyosan nem helyes és még annak korrekciójával sem becsülhető meg helyesen. Minderre tekintettel nézete szerint a keresetet már erre alapítva is el kellett utasítania.
- [20] Az elsőfokú bíróság vizsgálta azonban az állított jogellenes magatartás következtében kialakult helyzet - az ideiglenes engedélyek alapján történő működés - és az állított árbevétel-csökkenés közötti okozati összefüggés fennálltát és annak bizonyítottságát is, és ebben a tekintetben is arra a következtetésre jutott, hogy azt a felperes nem igazolta megfelelően. Az az adat ugyanis, hogy a felperes árbevétele 2011-2013-ban a korábbi évekhez képest csökkentett még nem jelenti azt az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, hogy ez bizonyosan okozati összefüggésben áll az alperesi jogellenes magatartással.
- [21] Utalt az A. Kft. szakvéleményére, amelyben a szakértő arra a következtetésre jutott, hogy a felperes szempontjából releváns piacot a budapesti kereskedelmi talk-rádiók (azaz beszélgetős rádiók) alkotják, azonban ellentétes nyilatkozatokat tett arról, hogy a releváns piacon 2011-2013 között kialakult-e egyértelmű trend. Annak tényéről, hogy a piaci trend az ügy elbírálása szempontjából releváns a törvényszék 43. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben tájékoztatta a feleket a bizonyítási teher körében. Ennek ellenére a felperesnek a szakvéleménnyel kapcsolatban további indítványa nem volt. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az eltérően mozgó számadatokból egyszerű átlagszámítással nem lehet meghatározni, hogy milyen irányba, milyen törvényszerűségek szerint mozgott 2011-2013-ban a budapesti talk-rádiós piac. Ezt támasztja alá az alperes által csatolt 42-es sorszámú magánszakvélemény is, amely a 8. oldalán arra a következtetésre jutott, hogy az egyes rádiók tendenciái jelentősen eltértek egymástól, ezért az általános trendek nem vetíthetők ki automatikusan az egyes piaci szereplőkre.
- [22] Mindezek alapján a törvényszék összességében azt a szakértői álláspontot osztotta, hogy nem volt egyértelműen kirajzolódó árbevétel-változási trend a budapesti talk-rádiók piacán 2011-2013-ban, hanem a releváns piacon a rádiók jelentősen eltérő utat jártak be. Ebből pedig nem lehet azt a következtetést levonni az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, amire a felperes hivatkozik, nevezetesen, hogy a korábbi időszakhoz képest elszenvedett árbevétel-kiesés oka kizárólag az általa megjelölt ideiglenesség volt.
- [23] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor bizonyítottanak látta azt a felperesi állítást, hogy a hirdető fél éves kampányokban terveznek és ezért az ideiglenes működés riasztóan hatott rájuk. Ezt álláspontja

szerint több bizonyíték - **Tanú 1** és **Tanú 2** tanúk vallomásai is - megerősítették, akik a felperestől független médiaügynökségek vezetői voltak a perbeli időszakban. Mindkét tanú akként nyilatkozott, hogy az ügyfelek tipikusan 1-2 éves időtartamra terveznek a reklám-költségeik során, mely időtartammal a felperes esetében egy bizonyos időszakban nem lehetett számolni. Utaltak arra, hogy az össz-rádiós piac is csökkent 2011-2013 között, de hangsúlyozták, hogy a felperesi rádió szenvedte el a legmarkánsabb esést, ezt megerősítette az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tárgyaláson **Tanú 3** tanú, a felperes kereskedelmi vezetőjének vallomása is. Mindebből a törvényszék arra következtetett, hogy az ideiglenes működéssel okozati összefüggésben a felperes valóban veszített el hirdetőket, amely miatt kétségtelenül csökkent az árbevétele, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a tanúk előadták azt is, amit a **W.** elemzés is tartalmazott, hogy a rádiós reklámpiaci költségek összességében csökkentek 2006-tól kezdődően. Ebből arra következtetett, hogy a rádiós reklámpiacon a költségek jelentős mértékű csökkenése ebben az időszakban biztosan megállapítható volt, amelynek oka a perben nem lett feltárva. Utalt arra, hogy 2008-2009-től bár csökkenő mértékben, de éreztette hatását a gazdasági válság, ezt mind a **W.** elemzés, mind az **A.** Kft. képviselője megerősítette, ahogy azt is, hogy a gazdasági és piaci változások minden talk-rádióra hatással voltak.

- [24] A szakvélemények szerint továbbá a felperes 20 legnagyobb hirdetője közül - akik az árbevételének 86%-át, illetve 2012-től már ennél jóval jelentősebb százalékát tették ki - 2011-től szinte már egyik sem hirdetett a felperesnél. Maga a szakértő is azt állapította meg, hogy 2010 után az állami hirdetők eltűntek a **K.**ből, mely tényekből a törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy e döntés mögött más, nem piaci alapú logika is meghúzódhatott.
- [25] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a felperes korábbi árbevételéhez viszonyított csökkenés kizárólagos oka az ideiglenesség volt, mely kizárólagos okozati összefüggésre alapította a felperes a keresetét. Miután semmilyen egyéb tényelőadást nem tett, így a perben nem lehetett vizsgálni és megállapítani, hogy a felperes árbevételét befolyásoló számos körülmény közül az egyes tényezők hogyan, milyen mértékben és arányban hatottak, ezért az ideiglenesség árbevételét befolyásoló hatásának mértékét az elsőfokú bíróság megbecsülni sem tudta. Tévesnek találta a felperes álláspontját abban, hogy ehhez az alperesnek kellett volna adatokat szolgáltatnia, nézete szerint ugyanis az alperes számára elegendő volt az, ha a felperes által hivatkozott kizárólagos okozati összefüggésre vonatkozó állítást megdönti, védekezése körében nem kellett mást előadnia. Mivel az okozati összefüggés körében fennálló jelentős mértékű bizonytalanság a kártérítési perben a felperes terhére esik, ezért a keresetet ezen okból is el kellett utasítani a törvényszék álláspontja szerint.
- [26] Okozati összefüggés hiányában az összepszerűség tisztázása körében indítványozott igazságügyi könyvszakértői bizonyítás kiegészítésére nem volt szükség, így az erre vonatkozó indítványt az elsőfokú bíróság mellőzte. Nem adott helyt az alperesnek az **A.** Kft. elfogultságra alapított kizárására vonatkozó indítványának sem hangsúlyozva, hogy a szakértő a kirendelésekor bejelentette, hogy nem érzi elfogultnak magát, és ezt cáfoló adat a perben nem merült fel. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a kereset elutasításáról rendelkezett.
- [27] A határozattal szemben a felperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes a kereset szerinti marasztalását, ennek keretében 1.212.551.992 forint összegű elmaradt vagyoni előny és kamatai megfizetésére kötelezését kérte. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.
- [28] Azt hangsúlyozta, hogy az alperesi kimentés az alperes jogsértésének jogalapja tekintetében eleve

nem lehet eredményes tekintettel arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria jogerős ítéleti megállapításai szerint az alperes jogsértő magatartása neki felróható volt. Ebből következően a felperes fellebbezési álláspontja szerint az alperes bármely kimentési hivatkozása az általa elkövetett jogsértő magatartás és a felperesnél beállt kár közötti okozati összefüggés vizsgálata körében értékelhető. Az alperes tehát a fennálló kárfelelősségének arányát próbálhatja meg mérsékelni azáltal, ha képes bizonyítani, hogy a felperes elmaradt vagyoni előnyét nem pusztán a jogerősen megállapított alperesi jogsértés, hanem részben valamilyen más, alperes érdekkörébe nem tartozó külső körülmény okozta.

[29] A felperes arra hivatkozott fellebbezésében, hogy az elsőfokú ítélet tényállása hibás és hiányos, miként az abból később levont jogi következtetés is. A tényállás hiányosságának alátámasztásaként előadta, hogy a felperes nem csatolt 2009. március 5-én kelt díjcsökkentési kérelmet és ilyet a peranyagban sem talált. Állítása szerint az ítélet kézhezvételét követően ellenőrizte iktatását, ahol szintén nem talált a bíróság által hivatkozott díjcsökkentési kérelmet. Ezzel szemben 2007. szeptember 10-i, november 5-ei, 2009. január 20-i és 2010. június 9-i díjcsökkentési kérelmeket lelt fel, mely kérelmek az aktuális helyzetnek megfelelő, változó tartalmú indokolást tartalmaztak. Az elsőfokú bíróság azonban nem vizsgálta és nem tette a tényállás részévé a felperes díjcsökkentési kérelmeire adott alperesi válaszokat.

[30] Érelmezte a felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet 6. oldalának 3. bekezdésében szereplő mondatot, amely szerint a felperes arra hivatkozott, hogy elmaradt hasznát könyvszakértői becsléssel lehet kiszámítani a médiapiac sajátosságai miatt. Álláspontja szerint ez az ítéleti megállapítás iratellenes, a felperes ugyanis már a keresetlevelében, majd az azt követően beterjesztett számtalan írásbeli beadványában és tárgyalásokon tett szóbeli előadásában is hangsúlyozta, hogy a keresetlevelében az elmaradt vagyoni előnyének megbecslésére ajánlott metodika csak az egyik lehetséges módszer kárának becslésére. Igazságügyi szakértő kirendelését is azért szorgalmazta, hogy a szakértő véleményt mondhasson arról, hogy a felperes által javasolt módszer megfelelő-e a felperest ért kár megbecslésére. Az elsőfokú bíróság ilyen vizsgálatot azonban a két kirendelt szakértő egyikével sem végeztetett érdemben, továbbá a szakértők által felvázolt további három lehetséges becslési módszer mindegyikét figyelmen kívül hagyta és a felperes keresetét lényegében arra való hivatkozással utasította el, hogy a keresetlevelében bemutatott és javasolt becslési módszer a kárösszeg meghatározására alkalmatlan. Az alapeljárás során mindhárom fokon jogerősen elbírált személyiségi jogsértő alperesi kommunikáció hatása az volt, hogy jogsértő módon azt tudatta a hirdetőkkal, hogy az alkalmanként megadott, 60 napos ideiglenes engedélyek le fognak járni. Ez azonban nem önálló kárt előidéző jogsértő magatartás volt, hanem a jogerősen elbírált jogsértő alperesi magatartásra ráakadó, azt kiegészítő, annak hatásait felerősítő lényeges tényállási elem. Mivel e körben az alapeljárásban jogerős bírósági ítélet született, ezért ennek jogsértő mivoltának bemutatására a jelen megismételt eljárásban már nem volt szükség.

[31] Állította a felperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú ítélet 12. oldalának 3. bekezdésében a törvényszék olyan egymásnak súlyosan ellentmondó állításokat fogalmazott meg, amelyek hatásai ugyancsak kihatottak az ítéleti rendelkezés egészére. A jogszabály és a bírósági ítélkezési gyakorlat szerint az elmaradt vagyoni előny mértékét csak valamilyen nagy valószínűséget eredményező becsléssel lehet megállapítani. Ezzel szemben a Fővárosi Törvényszék bizonyosság elérését várta el a felperes elmaradt vagyoni előnyének igazolásakor. Amennyiben bizonyosságot el lehetne érni, úgy ez esetben az általános kártérítés jogintézménye nem lenne alkalmazható. Sérelmezte a felperes a fellebbezésében, hogy a kereset elutasítása eljárási alapokon nyugszik, lényegében a felperesnél beállt elmaradt vagyoni előny mértékének bizonyíthatatlanságát alapítva. Ez azonban az eljárási

szabályok téves értelmezéséből fakad, mivel a felperes elvégezte a megfelelő bizonyítást, ideértve a kétszeresen lefolytatott szakértői bizonyítást is, melynek eredményét nem lehet figyelmen kívül hagyni.

- [32] Az eljárási jogsértésen felül a Fővárosi Törvényszék alapvető ténybeli tévedésben is van a felperes fellebbezési álláspontja szerint a médiapiac tekintetében, továbbá a felperesi keresetet iratellenesen interpretálta. A felperes nem kívánt a korábbi évek árbevételével azonos árbevételt elérni, keresetében az alperesi jogsértéseket megelőző öt, egymástól jelentősen eltérő bevételi eredményt mutató üzleti éveinek átlag árbevételét számította ki, mint a helyes kárbecsléshez felhasználható egyik lehetséges bázist. Előadta a felperes a fellebbezésében, hogy a kereskedelmi reklámpiac szükségképpen évről-évre változik, folyamatosan mozgásban van, melynek változásai a számtani átlagolás módszerével kiküszöbölhetőek. Mivel négy különböző számítási módszer is rendelkezésre állt a felperesnél beállt elmaradt vagyoni előny megbecslésére, így a kereset elutasításának bizonyíthatatlanság okán nem lett volna helye. A perben másodikként kirendelt A. Kft. elvégezte a mikro- és makrogazdasági környezet vizsgálatát és kifejezetten arra a következtetésre jutott, hogy a peresített időszakban az alperesi jogsértés volt a felperes árbevétel-termelő képességét befolyásoló egyetlen külső tényező. Mindkét szakértő visszaigazolta a felperes állítását, amely szerint az alperes jogsértő magatartása szükségképpen okozott a felperesnél árbevétel kiesést és ezen keresztül elmaradt vagyoni előny formájában keletkezett kárt. Emellett mindkét szakértői vizsgálat egyetértett abban, hogy semmilyen más, a felperesi árbevétel csökkenését érdemben okozó körülmény nem volt kimutatható a peresített időszakban sem a rádiós reklámpiac egésze, sem pedig a budapesti talk-rádiók piacán. Ennek önmagában véve is elégnék kellene lennie ahhoz, hogy az okozati összefüggés fennállása bizonyítást nyerjen.
- [33] A felperes a fellebbezésében támadta az alperes javára megítélt ügyvédi munkadíj összegét is annak jelentős eltúlzottságára hivatkozással. Állítása szerint az alperes által készített magánszakvéleményen túl az alperes semmilyen bizonyítást nem végzett, az ügy elhúzódását és a számos tárgyalás megtartását nem a felperes okozta, az ezzel összefüggésben felmerülő munkadíj ezért nem a felperest kell terhelje. Mindezekre tekintettel kérte az alperesi jogi képviselő munkadíjának a minimálisan megítélhető munkadíj összegére történő leszállítását.
- [34] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.
- [35] A fellebbezés nem alapos.
- [36] Az elsőfokú bíróság a széles körű bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésre álló adatokat okszerűen értékelve megalapozott döntést hozott, amelyet a Fővárosi Ítéletábra - az elsőfokú ítélet indokaira is kiterjedően - teljeskörűen osztott. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az elsőfokú ítélet helyes indokai közül az alábbiakat hangsúlyozza, illetve azokhoz az alábbiakat fűzi.
- [37] Mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó súlyos, a döntés érdemére is kiható eljárási szabályszegés az elsőfokú eljárás során nem volt.
- [38] hivatkozott a felperes a tényállás iratellenességének alátámasztásaként arra, hogy a felperes nem csatolt 2009. március 5-én kelt díjcsökkentési kérelmet és ilyet a peranyagban sem talált. Az elsőfokú bíróság által értékelt irat a 2.P...../2015. számon folyt alapeljárás iratai közt, 9/A/7. sorszám alatt került csatolásra az alperes által, amelyet a törvényszék okszerű mérlegeléssel, megfelelően értékelt. A felperes fellebbezésében hivatkozott további, 2007. szeptember 10-i, november 5-ei, 2009. január 20-i és 2010. június 9-i díjcsökkentési kérelmek a törvényszék által levont következtetést támasztják

alá, illetve erősítik, azok vizsgálatának és értékelésének elmulasztásával ezért nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság.

- [39] sérelmezte a felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet 6. oldalának 3. bekezdésében szereplő mondatot, amely szerint a felperes arra hivatkozott, hogy elmaradt hasznát könyvszakértői becsléssel lehet kiszámítani a médiapiac sajátosságai miatt, amelynek következtében elmaradt az arra vonatkozó bizonyítás az elsőfokú eljárásban, hogy a felperes által javasolt módszer megfelelő-e a felperest ért kár megbecslésére. Az elsőfokú bíróság a szakértői bizonyítást a Pp. 177. §-a és 201-205. §-ai szerint folytatta le, a bizonyítás eredményének mérlegelése pedig mindenben megfelelt a Pp. 206. §-ában foglaltaknak, ahogy erre helytállóan hivatkozott az alperes a fellebbezési ellenkérelmében. Az elsőfokú ítélet részletesen rögzítette nemcsak a felek, hanem a szakértők által előadott valamennyi releváns megállapítást, és nyomon követhető az ítélet indokolásából az is, hogy melyek voltak a felek, illetve a szakértők megállapításaiból azok, amelyeket az elsőfokú bíróság bizonyítottanak fogadott el, és ezek közül melyek támasztották alá a felperes kereseti állítását. Helyesen tartalmazza az elsőfokú ítélet azt is, hogy a felperes keresetében arra hivatkozott, hogy az alperes azzal a jogellenes és felróható magatartásával, hogy 2010. november 20-a és 2013. április 25-e között megtagadta, hogy megkösse a felperessel az ingyenesen igénybe vehető frekvenciát biztosító műsorszolgáltatási szerződést, majd indokolatlanul késlekedett 2013. április 25-ét követően e szerződés hatósági szerződéssé történő átalakításával, valamint azzal, hogy az alperes a felperes jóhírnevét sértő sajtóhadjáratot folytatott, a felperes hirdetőit elbizonytalanította, és előidézte, hogy azok a felperestől eltávoztak, ennek következtében a felperes reklám-bevétele csökkent. Erre tekintettel nem volt szükségtelen annak vizsgálata az elsőfokú bíróság részéről, hogy az alapeljárás során mindhárom fokon jogerősen elbírált személyiségi jogsértő alperesi kommunikáció hatással volt-e a felperes által állított reklám-bevétel csökkenésre. Ennek ellenkezőjére megalapozatlanul hivatkozott a fellebbezés.
- [40] Hangsúlyozza továbbá az ítéletábra, hogy bár jelen perben a Pp. 386/J. §-a szerint a bíróságot nem terhelte kioktatási kötelezettség a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről, az elsőfokú bíróság ennek ellenére - a tárgyalási jegyzőkönyvekből kitűnően - számos alkalommal felhívta a felperes figyelmét arra, hogy az alkalmazandó számítási módszer összetettebb a keresetben szereplőnél, ennek ellenére a felperes nem tartotta szükségesnek, hogy a metodikán változtasson, és fenntartotta, hogy a keresetében megjelölt számítási mód alkalmas az összegszerűség meghatározására.
- [41] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az eljárás megismétlésére okot adó, a fellebbezésben sérelmezett eljárási szabályszegések, illetve mulasztások egyikét sem látta megvalósulni, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.
- [42] A Fővárosi Ítéletábra érdemben is megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság döntését.
- [43] Mindenekelőtt rögzíti, hogy tévesen állította a felperes a fellebbezésében, hogy az alperesi kimentés az alperes jogsértésének jogalapja tekintetében eleve nem lehetett eredményes tekintettel arra, hogy a Fővárosi Ítéletábra és a Kúria jogerős ítéleti megállapításai szerint az alperes jogsértő magatartása neki felróható volt, amelyből következően az alperes bármely kimentési hivatkozása kizárólag az általa elkövetett jogsértő magatartás és a felperesnél beállt kár közötti okozati összefüggés vizsgálata körében lett volna értékelhető.
- [44] A Fővárosi Ítéletábra hangsúlyozza, hogy a felperes a perben elmaradt vagyoni előnyt érvényesített, amely tekintetében egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy elmaradt vagyoni előnyt kárként

akkor lehet érvényesíteni, ha a károsult bizonyítja, hogy a károkozás hiányában arra szert tett volna. Valamely aktív tevékenységgel elért jövedelem esetén a bizonyítás többnyire arra irányul, hogy a károsult már korábban is rendszeresen végzett ugyanolyan vagy hasonló tevékenységet, amelyből szintén jövedelme (nyeresége) származott, továbbá a perrel érintett időszakban is minden feltétel adott lett volna a tevékenység kifejtésére, és ebből fakadóan a jövedelemszerzésre (Kúria Pfv.I...../2019/5.).

- [45] Ebből egyrészt az következik, hogy önmagában a jogellenes és felróható magatartás bizonyítottsága nem eredményezi azt, hogy a károkozó mindenképpen helytállási kötelezettséggel tartozik a károsult irányában, ennek ellenkezőjére alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében a felperes.
- [46] Másrészt az is levezethető, hogy annak bizonyítására köteles az elmaradt vagyoni előnyt érvényesítő károsult, hogy a károkozás hiányában az állított vagyoni előnyre bizonyosan szert tett volna. Annak ténye, hogy a felperes a perben az általános kártérítés szabályai szerint kérte kárát megítélni nem érinti azt a felperesi kötelezettséget, hogy az alperes jogellenes felróható magatartásának következményeként állítottan elmaradt vagyoni előnyét igazolnia kell. A felperes által érvényesített általános kártérítés ugyanis a kárösszeg kiszámításának egyik lehetséges fajtája, amelyet akkor alkalmaznak, ha nincs más lehetséges mód a bizonyosan bekövetkezett kár összegének pontos kiszámítására, azonban ekkor is a PK 49-es számú állásfoglalásban foglalt, az elsőfokú ítéletben ismertetett módon, azaz valós múltbeli adatokból kiindulva, a formális logika szabályait betartva kell egy olyan becslést elvégezni, amelynek eredménye nagy valószínűséggel tükrözi, hogy jogsértés hiányában milyen helyzet állt volna elő. Nincs azonban lehetőség arra, hogy az általános kártérítés érvényesítésével a károsult mentesüljön e bizonyítási kötelezettsége alól, amely bizonyításnak meg kell előznie a kár összegének bizonyítását. Ha tehát a felperesnek nem sikerül bizonyítania az elmaradt vagyoni előnye tekintetében elvárt, fentebb ismertetett feltételeket, a kár összegszerűségének bizonyítására - és így az általános kártérítés alkalmazhatóságának vizsgálatára - már nincs is szükség. Mindezek tükrében nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor - bár elfogadta, hogy a perbeli esetben az általános kártérítés szabályai elvileg alkalmazhatóak lennének - elsődlegesen abban a tekintetben vizsgálódott, hogy az elmaradt vagyoni előny érvényesítésének feltételei fennállnak-e. Az e körben elfoglalt álláspontját és annak indokait a Fővárosi Ítélet tábla teljes körben osztotta.
- [47] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy külön szakértelem nélkül is látható, hogy semmiképpen nem helyes a felperes azon kiindulópontja, hogy kizárólag a saját korábbi 2006 és 2010 közötti árbevétele bázisán számította ki a 2011-2013 közötti elmaradt haszon összegét. A rendelkezésre álló bizonyítékokból, amelyek szerint a felperes árbevétele 2010-re már 447.536.087 forintra, pénz árbevétele 363.295 325 forintra, tehát lényegesen azon összeg alá csökkent, amelyhez viszonyítva megfogalmazta a 2011-2012-2013 évi elvárt árbevételét okszerűen következtetett arra a törvényszék, hogy a felperes 2006-2007-2008-ban stabilnak mondható magas árbevétele 2009-2010-re az alperesi jogsértés nélkül is jelentősen csökkent, 2010-ben közel a 2006-os és 2008-as árbevétel felére.
- [48] Helytállóan értékelte a törvényszék a felperes 2009. március 5-én műsorszolgáltatási díj csökkentése iránt benyújtott kérelmében foglaltakat akként, hogy az is azt támasztja alá, hogy nem lehetséges a felperes 2011-2013 közötti elmaradt árbevételének alapjául tekinteni a 2006-2007-2008-ban elért, a levélben ismertetett hatások előtti jelentősebb eredményt.
- [49] Az elsőfokú bíróság megfelelően vette figyelembe az alperes által csatolt C. Kft. nevében E.I. igazságügyi adó- és könyvszakértő által készített 2.P...../2015/27/A/1. számú és 42. sorszámú

magánszakvéleményt, amely azt tartalmazza, hogy a felperes azon kiinduló hipotézise, mely szerint 2011-2013-ban a korábbi átlagos árbevétel szintjét kellett volna elérnie, nem reális, ahogy a 35. sorszámú könyvszakértői véleményben írt azon álláspont sem, hogy a 2010 évi árbevétel lenne alapul vehető. A magánszakvélemény kiemeli, hogy a digitális felületek, internetes alapú elérések hirdetési bevételei a 2010-es években már dinamikusabban növekedtek, ezzel párhuzamosan az offline - benne a rádiók szerepe és aránya - csökkent. A magánszakértő szerint a piaci folyamatokból így 2009-ben egy erősebb, majd ezután egy mérsékeltebb visszaesés volt becsülhető. Ezzel szemben az, hogy a **K.** a 2006-2010 közötti árbevétel átlagát feltételezte a 2011-2013 közötti időszakra, a magánszakértő empirikusan megalapozatlannak találta. Utalt emellett arra, hogy a felperes által egyszerű átlagolással kiválasztott időszakból 3 év megelőzte a válságot, 2 év volt utána, így az eltolódó súlyarányok miatt az átlagolás a közgazdaságilag reálisnál több elmaradt árbevételt eredményezhetett.

- [50] Helytállóan vette figyelembe annak tényét is az elsőfokú bíróság, hogy a felperes szempontjából releváns rádiós piacon milyen gazdasági hatások érvényesültek, hogy alakult a többi rádió árbevétele, a teljes piaci reklámköltés, illetve esetlegesen egyéb releváns körülmények, illetve voltak-e még esetleg egyéb, csak a felperesre ható tényezők.
- [51] A perben kirendelt **M.** Kft. pénzügyi, adó-, járulék- és könyvszakértő a 35. sorszám alatti szakvéleményében a feltett kérdésekre adott válasz során saját belátása alapján vizsgálni kezdte a rádiós reklámpiac ezen időszak előtt és alatt irányadó tendenciáinak alakulását, érzékelve az addig rendelkezésre álló adatokból, hogy ezen tényező nem hagyható figyelmen kívül. A törvényszék a könyvszakértő ezen észlelésével egyet is értett, azonban nem fogadta el a szakvéleményt, mert álláspontja szerint e - helyesen felismert - körülmény vizsgálatára a könyvszakértő nem rendelkezett kompetenciával, és a 46. sorszámú végzésben kifejtettek szerint nem is helyesen - azaz nem megfelelő bázist figyelembe véve - tette meg.
- [52] Elemezte ugyanakkor ítéletében a 48. sorszám alatti **W.** elemzést, amelynek 19. oldalának 13. ábrája alapján az látta megállapíthatónak, hogy mind a három vizsgált rádió bevételei 2008-tól kezdődően folyamatosan csökkentek, 2011-2012-re az **IR** és a **GR** esetén enyhe emelkedés, a **K.** esetén további csökkenés volt látható, majd ezt követően a **GR** adatai folyamatos, lassú csökkenő tendenciát mutatnak, az **IR** adatai pedig először enyhébb, majd a vizsgált időszakot követően erősebb emelkedést, és 2012-2013-ra enyhe emelkedés a felperesnél is látható.
- [53] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az **A.** Kft. szakvéleményére is, amelyben a szakértő ellentétes nyilatkozatokat tett arról, hogy a releváns piacon 2011-2013 között kialakult-e egyértelmű trend, amennyiben ugyanis ilyen lett volna, akkor vizsgálható lenne a felperes ehhez képest mutatott teljesítménye, így az is, hogy attól lényegesen eltérő eredményeket mutat-e az árbevétele. A szakértő 97. sorszámú szakvéleményének 45. oldalán a budapesti talk-rádiók reklám árbevételei kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy 2011-2012 nagy visszaesést hozott, majd az ezután következő időszakban nem állapítható meg egyértelmű trend, nagyobb mozgások tapasztalhatók az egyes években. A 121. sorszámú hiánypótlás 2. oldalán azt rögzítette, hogy a rádiós reklámpiac nem volt folyamatos csökkenésben, nem figyelhető meg egyértelmű trend, mert évről évre hullámozik a rádiók árbevétele, majd a 4. oldalon már az szerepel, hogy tényként kezelhető, hogy 2008-2013 között a rádiós piac hirdetési bevételei csökkentek, ez tendencia-jellegű volt 2012-ig, majd 2013-ban már megállt a csökkenés. Ezután az 5. oldalon megint az a megállapítás található, hogy a szakértőt az adatok kötik, és amennyiben ezek nem jeleznek egyértelmű csökkenő vagy növekvő tendenciát, akkor nem lehet azt állítani, hogy ilyen lenne, ezért fenntartotta azt az álláspontját, hogy egyik évben növekedés, a másik évben csökkenés van, vagyis nincs egyértelműen megállapítható

trend.

- [54] A kifejtettekből az következik a másodfokú bíróság álláspontja szerint, hogy a felperesnek a perben a széles körben lefolytatott szakértői bizonyítás ellenére sem sikerült igazolnia, hogy az állított vagyoni előnye az alperes megállapított jogellenes és felróható magatartása hiányában bizonyosan bekövetkezett volna, mert a rendelkezésre álló adatokból még elmélyült elemzéssel sem volt bizonyossággal megállapítható egy olyan, felfelé ívelő tendencia a talk-rádiók piacán, amely alapján a felperes alappal számíthatott volna korábbi bevételei bekövetkeztére, illetve amely alapján kijelenthető lenne, hogy azok kizárólag az alperesi magatartás következtében maradtak el a várakozástól. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntése helyes volt. Mindezek alapján az állított kár nagyságrendjének - e körben az általános kártérítés alkalmazhatóságának - behatóbb vizsgálatára már nem volt szükség a perben.
- [55] Nem vezetett eredményre a felperesnek az elsőfokú perköltséget támadó fellebbezése sem. Az elsőfokú bíróság okszerű mérlegelés alapján, valamennyi körülmény körütekintő figyelembe vételével határozott az elsőfokú perköltségről, amelynek során tekintettel volt az ügy bonyolult ténybeli és jogi megítélésére, az eljárás hosszú tartamára, a tárgyalások és az előkészítő iratok jelentős számára, valamint a hatályon kívül helyezett részre a másodfokú bíróság által megállított ügyvédi munkadíjra. Az így megállapított perköltség mérséklésére az ítéletábra a fellebbezés alapján sem látott okot, mert az mindenben megfelelt a jogszabályoknak.
- [56] A kifejtettek következtében az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott volt, ezért azt a Fővárosi Ítéletábra a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [57] Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes oldalán felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján mérlegeléssel, az elvégzett tevékenységgel arányban állóan megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.
- [58] A Fővárosi Ítéletábra a fellebbezést a vészhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárási intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (Veir.) 29. § (1) bekezdése és a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. szeptember 24.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Mózsik Tímea s.k.

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

előadó bíró